

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการและมาตรการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์” ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method) ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 12 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,737 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์. 2552 : 10)

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ใช้แนวคิดของยามานะ (Yamane, 1973 : 125) คำนวณขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

$$n = \frac{n}{1 + ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง (Sample Size)

n = ขนาดประชากร (Population)

e^2 = ความคลาดเคลื่อน (Error) ในการสุ่ม = ± 0.05 % ภายใต้ความเชื่อมั่น 95 %

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{2,737}{1 + 2,737(0.05)^2} \\ &= \frac{2,737}{1 + 6.8425} \\ &= \frac{2,737}{7.8425} \\ &= 348.99 \\ &= 349 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน

ส่วนเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sample Technique) ให้ได้รายชื่อตามกรอบการสุ่ม (Sampling Frame) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน คือ การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และการสุ่มเชิงระบบ (Systematic Random Sampling) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละตำบล/เขตเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การสุ่มแบบสัดส่วน

ตาราง 1 การสุ่มแบบสัดส่วนจะใช้สัดส่วนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้ง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เขตเลือกตั้งที่ 1	128	16
เขตเลือกตั้งที่ 2	127	16
เขตเลือกตั้งที่ 3	84	11
เขตเลือกตั้งที่ 4	243	31
เขตเลือกตั้งที่ 5	242	31
เขตเลือกตั้งที่ 6	272	35
เขตเลือกตั้งที่ 7	286	36
เขตเลือกตั้งที่ 8	237	30
เขตเลือกตั้งที่ 9	496	63
เขตเลือกตั้งที่ 10	187	24
เขตเลือกตั้งที่ 11	279	36
เขตเลือกตั้งที่ 12	156	20
รวม	2,737	349

ส่วนการสุ่มเชิงระบบจะใช้การพิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยการสุ่มจากลำดับในบัญชีรายชื่อให้มีช่วงห่างเท่ากัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์/แบบสอบถามเรื่อง “ความต้องการและมาตรการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี”

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้รูปแบบคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน และสถานภาพในการสมรส

ตอนที่ 2 ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ โดยใช้คำถามปลายปิด ทั้งหมด 6 ด้าน จำนวน 36 เรื่อง ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 7 ข้อ
- 2.2 ด้านเศรษฐกิจ 5 ข้อ
- 2.3 ด้านสาธารณสุข 4 ข้อ
- 2.4 ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว 7 ข้อ
- 2.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6 ข้อ
- 2.6 ด้านการเมืองการบริหาร 7 ข้อ

ตอนที่ 3 มาตรการการพัฒนาบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 มาตรการ

- 3.1 การส่งเสริมประชาคมหมู่บ้าน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลคลองนารายณ์
- 3.2 การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.3 การลดขั้นตอนในการบริการ
- 3.4 การจัดระบบขั้นตอนให้มีลำดับก่อน/หลัง
- 3.5 การจัดเก็บภาษีให้เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะ
- 3.6 การจัดสรรงบประมาณตามปัญหาของท้องถิ่น
- 3.7 การจัดประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่
- 3.8 การอบรมพนักงานให้มีอรรถาศัยการให้บริการที่ดี
- 3.9 การจัดทำคู่มือรับความคิดเห็นของชาวบ้าน
- 3.10 การจัดทำป้ายหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์งานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้คำถามปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability)

ดังนี้

4.1 การทดสอบความตรง (Validity) หลังจากให้อาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน ดังนี้

- 4.1.1 รศ.บรรจบ วงษ์พัฒน์พงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย
 4.1.2 รศ.ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย
 4.1.3 ว่าที่ร้อยตรีธีระพงษ์ คำรอด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

จังหวัดจันทบุรี

4.2 การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสัมภาษณ์จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่า ∞ ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.748

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง
2. การวิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของ $(\bar{X})$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนความต้องการ	ระดับคะแนน
ระดับมากที่สุด/เห็นด้วยอย่างมาก	5
ระดับมาก/เห็นด้วย	4
ระดับปานกลาง/ไม่แน่ใจ	3
ระดับน้อย/ไม่เห็นด้วย	2
ระดับน้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1

ในการตีความช่วงค่าเฉลี่ย จะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.51 - 5.00	แสดงว่า	ความต้องการมากที่สุด
คะแนนระหว่าง 3.51 - 4.50	แสดงว่า	ความต้องการมาก
คะแนนระหว่าง 2.51 - 3.50	แสดงว่า	ความต้องการปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.51 - 2.50	แสดงว่า	ความต้องการน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.50	แสดงว่า	ความต้องการน้อยที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐาน จะใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) คือ t-test และ ANOVA (F-test) โดยตั้งระดับนัยสำคัญที่ .05 ดังนี้

3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 จะใช้ค่า t-test

3.2 สมมติฐานข้อที่ 2, 3, 4 และ 5 และ 6 จะใช้ F-test

ในกรณีที่ยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ค่าเชฟเฟ (Scheffe')

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้การสัมภาษณ์เป็นหลัก วิธีการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือ คือ

การสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key - Informants) เช่น

ชื่อ - สกุล

1. นายบุญมี ศิริพร
2. นายสมยศ นาคีสถิตย์
3. นายศิริ วงษ์วาทย์

สถานภาพในการให้ข้อมูล

1. กำนันตำบลคลองนารายณ์
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์
3. ไวยาวัจกรวัดสระบาป

นอกจากนี้จะใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมเสริมการสัมภาษณ์ด้วย โดยประสบการณ์ที่ได้จากการร่วมทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ผู้วิจัยได้มีโอกาสทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มาเป็นเวลา 7 ปี ในตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล ในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังนี้

1. การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกันระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่าของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์
2. การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน คือ ระหว่างกำนันตำบลคลองนารายณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ ไวยาวัจกรวัดสระบาป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ การวิเคราะห์ความหมาย โดยพิจารณาจากวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ